

URUGWAJ

1. Informacje podstawowe

Powierzchnia :	176,2 tys. km kw.
Populacja:	3,4 mln
Skład etniczny:	Ludność pochodzenia europejskiego 88%, ludność pochodzenia afrykańskiego 5%, napływowa ludność indiańska 2%, pozostali 5%.
Podział administracyjny:	19 departamentów
Religia:	Katolicy 37%, protestanci 5%, wyznawcy kultów afroamerykańskich (umbanda) 3%, Świadkowie Jehowy i mormoni 1%, agnostycy i ateści 2%, pozostali 52%
Stolica:	Montevideo (1,8 mln)
Inne ważniejsze miasta:	Salto (150 tys.), Ciudad de la Costa (130 tys.)
Język urzędowy:	hiszpański
Waluta:	Peso urugwajskie (1 USD = ca 42 UYU)
Główne bogactwa naturalne:	grunty orne, energia wodna, drobne minerały, ryby
Główne gałęzie przemysłu:	przetwórstwo żywności, maszyny elektryczne, sprzęt transportowy, produkty naftowe, tekstylia, chemikalia, napoje
Główne produkty rolne:	mleko, ryż, pszenica, jęczmień, soja, wołowina, rzepak, trzcina cukrowa, kukurydza, podroby wołowe
Ustrój polityczny:	Republika prezydencka
Głowa państwa i szef rządu (prezydent):	Yamandú Orsi Martínez
Minister Gospodarki i Finansów:	Gabriel Oddone París
Minister Spraw Zagranicznych	Mario Lubetkin
Ambasador Urugwaju w Polsce:	vacat
Ambasador RP w Urugwaju:	Bogna Ruminowicz - Chargé d'affaires a.i. Ambasady RP w Argentynie

Najbliższe wybory parlamentarne:	2029
----------------------------------	------

2. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne (2023)

PKB (ceny bieżące) :	77,2 mld USD
PKB per capita:	22,8 tys. USD
Wzrost PKB:	0,4%
Struktura PKB:	Rolnictwo 6%, przemysł 16%, usługi 66%, nieklasyfikowane 12%
Dług publiczny:	63,0% PKB
Inflacja:	4,8%
Bezrobocie:	8,4%
Poziom korupcji (CPI):	76 (o 1 pkt. lepszy od Niemiec i Kanady)
Eksport (2024):	10,2 mld USD
Główni partnerzy w eksporcie:	Brazylia, Chiny, USA, Argentyna, Turcja, Niderlandy, Algieria
Główne towary w eksporcie:	Mięso wołowe, soja, eukaliptus, produkty mleczarskie, pojazdy samochodowe, pszenica, ryż
Import (2024):	12.5 mld USD
Główni partnerzy w imporcie::	Chiny, Brazylia, Argentyna, USA, Nigeria, Niemcy, Hiszpania
Główne towary w imporcie:	Wyroby przemysłu petrochemicznego, części samochodowe, elektronika, farmaceutyki, mięso wołowe i wieprzowe, produkty chemiczne, nawozy
Inwestycje zagraniczne (2023):	- 5,5 mld USD
Inwestycje urugwajskie za granicą:	8,3 mld USD

3. Ogólna charakterystyka gospodarki Urugwaju

Urugwaj jest państwem egalitarnym charakteryzującym się wysokim dochodem na mieszkańca, niskim poziomem nierówności i ubóstwa oraz niemal całkowitym brakiem skrajnego ubóstwa. Urugwaj jest najmniej skorumpowanym krajem Ameryki Łacińskiej; wg Transparency International poziom korupcji jest niższy niż np. w Niemczech, Francji, USA, Japonii, Korei Płd. czy Wlk. Brytanii. Jego klasa średnia jest największa w Ameryce Łacińskiej i na Karaibach i stanowi ponad 60 procent populacji.

Urugwaj zajmuje pierwsze miejsce w regionie pod względem demokracji, pokoju, jakości życia, e-administracji, wolności prasy, wielkości klasy średniej, dobrobytu, bezpieczeństwa i zaufania do rządu. Reprezentuje podejście do polityki oparte na konsensusie, a także silne zaangażowanie we wzmacnianie rozwiązań instytucjonalnych. Wg Banku Światowego, PKB per capita (ceny bieżące) Urugwaju w 2024 r. wyniósł 22,8 tys. USD, natomiast Polski 22,1 tys. USD. W 2009 roku Urugwaj stał się pierwszym krajem na świecie, który zapewnił każdemu uczniowi bezpłatny dostęp do laptopa i sieci bezprzewodowej. Urugwaj był pierwszym krajem Ameryki Łacińskiej, który ustanowił państwo opiekuńcze. Jest także regionalnym liderem w rozwoju innowacyjnych instrumentów finansowych w celu rozwiązania problemu zmiany klimatu.

Pomimo stabilności gospodarczej i społecznej, ograniczenia strukturalne nadal utrudniają krajowi likwidację kluczowych luk rozwojowych. Nierówności dochodowe pozostały zasadniczo niezmienione w ostatnich latach, a wskaźnik Giniego pozostał na poziomie około 40 punktów. Chociaż jest to jeden z najniższych wskaźników w Ameryce Łacińskiej, pozostaje wysoki w porównaniu z krajami spoza regionu. Porównywalnie niskie wyniki edukacyjne w porównaniu z poziomem dochodów kraju, ograniczona globalna integracja i podatność na wstrząsy klimatyczne należą do najpilniejszych wyzwań strukturalnych Urugwaju.

4. Stan prawno – traktatowy

Urugwaj jest członkiem m.in. następujących międzynarodowych organizacji gospodarczych: CAN (członek stowarzyszony), CELAC, G-77, IADB, IBRD, ICC, IDA, IFAD, IFC, ILO, IMF, LAES/SELA, LAIA/ALADI, Mercosur, MIGA, Pacific Alliance (obserwator), SICA (obserwator), UNASUR/CSN, UNCTAD, WCO, WFTU, WIPO, WTO.

Jako członek szeregu regionalnych organizacji gospodarczych Urugwaj korzysta z wielostronnych porozumień obejmujących większość państw latynoamerykańskich. Ponadto uczestniczy w częściowym porozumieniu preferencyjnym, które zostało zawarte między MERCOSUR a Południowoafrykańską Unią Celną (SACU), składającej się z Botswany, Eswatini, Lesotho, Namibii i Południowej Afryki. Jako członek MERCOSUR, Urugwaj zawarł ponadto częściowe porozumienia preferencyjne z Kubą i Indiami.

W polsko-urugwajskich stosunkach gospodarczych obowiązuje umowa o popieraniu i wzajemnej ochronie inwestycji z dnia 2 sierpnia 1991 r.

W grudniu 2024 r. zakończyły się negocjacje UE z państwami Mercosur (którego to ugrupowania Urugwaj jest członkiem). Obecnie trwa proces ratyfikacji tej umowy przez wszystkie strony. Jak wiadomo z doniesień medialnych, treść umowy budzi duże kontrowersje wśród niektórych państw UE.

5. Dostęp do rynku

Procedury stosowane w dostępie do rynku w niewielkim stopniu różnią się od stosowanych w innych krajach. Jako członek Mercosur stosuje wspólną taryfę celną tego ugrupowania. Odprawa celna całkowicie jest realizowana elektronicznie przez system LUCIA. Korzystanie z agenta celnego nie jest obowiązkowe. Istnieje możliwość uzyskania statusu autoryzowanego operatora gospodarczego, co pozwala na uproszczenie procedur celnych. Przed przybyciem ładunku importer lub agent celny musi przedstawić elektronicznie manifest, a następnie inne wymagane dokumenty. Po zaakceptowaniu wszystkich dokumentów i zapłaceniu stosownych ceł i podatków, organy celne decydują o kwalifikowalności przesyłki do odprawy celnej w ramach jednego z następujących kanałów: kanał zielony: zwolnienie celne jest przyznawane, jeśli wszystkie wymagane dokumenty zostały złożone, jeśli towary są zgodne ze wskazaniami zawartymi w tej dokumentacji i jeśli nie stwierdzono konieczności przeprowadzenia dalszej kontroli, kanał pomarańczowy: dokumenty są sprawdzane; kanał czerwony: oprócz sprawdzenia wymaganych dokumentów towary są sprawdzane fizycznie.

W Urugwaju działa 12 stref wolnocłowych, do których wwóz nie jest traktowany jako import i nie podlega opłatom celnym.

Import jadalnych olejów roślinnych, wyrobów tekstylnych, obuwia, stali konstrukcyjnej, pojazdów silnikowych, silników Diesla, zestawów do samochodów ciężarowych, jednostek transportu zbiorowego lub ciągników oraz maszyn rolniczych i przemysłowych, systemów zabezpieczeń dla dzieci oraz dóbr inwestycyjnych wymaga uzyskania od właściwych władz licencji importowej. Zakaz importu dotyczy generalnie towarów, które naruszają zdrowie ludzi lub środowiska i/lub moralność publiczną. Zazwyczaj substancje niebezpieczne, niebezpieczne przedmioty, takie jak broń, towary używane i obsceniczne publikacje mogą podlegać ogólnym zakazom importu.

Tymczasowe zakazy są zwykle nakładane na towary pochodzące z obszarów dotkniętych określonymi chorobami lub znanych z niezgodności z międzynarodową dobrą praktyką produkcyjną. Zakazany jest wyraźnie import do Urugwaju żywych egzotycznych gatunków hydrobiologicznych, nasion modyfikowanych, butelek do karmienia wykonanych z poliwęglanu zawierającego bisfenol A, plastikowych słomek, papierosów elektronicznych, farb architektonicznych, lakierów itp., farb do użytku przez dzieci, tuszy graficznych i koncentratów zawierających ponad 600 części ołowiu na milion (z wyjątkiem tych przeznaczonych do określonych celów, np. do stosowania w sprzęcie rolniczym i przemysłowym), produktów weterynaryjnych i surowców zawierających rtęć w swoim

składzie (wyjątek może dotyczyć tiomersalu w przypadku, gdy związek ten jest stosowany jako środek konserwujący do produktów biologicznych/szczepionek), niektórych substancji zubożających warstwę ozonową, niektórych pestycydów (np. fosfamidon i kaptafol), wspomnianych silników Diesla i zestawów do innych niż samochody ciężarowe, jednostki transportu zbiorowego lub ciągniki i maszyny rolnicze i przemysłowe, niektórych towarów zawierające azbest, zużytych akumulatorów kwasowo-ołowiowych oraz niebezpiecznych odpadów.

6. Prawo regulujące działalność inwestorów zagranicznych

Rząd Urugwaju oferuje stabilny klimat inwestycyjny, który nie dyskryminuje zagranicznych inwestorów. System prawny Urugwaju traktuje zagraniczne i krajowe inwestycje na równi, a większość inwestycji jest dozwolona bez uprzedniej autoryzacji. Inwestorzy mogą swobodnie transferować kapitał i zyski ze swoich inwestycji za granicą. Międzynarodowi inwestorzy mogą wybierać między arbitrażem a systemem sądowym w celu rozstrzygania sporów. Lokalne sądy uznają i egzekwują zagraniczne orzeczenia arbitrażowe. Sektory takie jak telekomunikacja stacjonarna, gospodarka wodno – kanalizacyjna, przesyłanie energii elektrycznej czy niektóre aspekty transportu są uważane za leżące w interesie publicznym i mogą mieć ograniczenia lub wymagać specjalnego zezwolenia dla zagranicznych inwestorów. Ograniczenia mają inwestycje zagraniczne w spółki prowadzące stacje radiowe i telewizyjne, linie lotnicze, kabotaż i krajowy transport pasażerów drogą morską lub powietrzną, połowy w obszarze 12 mil morskich. Ponadto państwowa spółka naftowa ANCAP zastrzegła sobie prawa do eksploatacji substancji kopalnych, ropy naftowej i gazu. Istnieją także ograniczenia dotyczące gruntów rolnych, w szczególności dotyczące struktury własności spółek posiadających grunty rolne.

7. Dwustronna współpraca gospodarcza polsko - urugwajska

a. Współpraca handlowa

Wstępne dane GUS wskazują, że w 2024 r. polski eksport do Urugwaju wyniósł 63,2 mln USD, natomiast import 113,0 mln USD. Brak wiarygodnych danych dot. wielkości handlu pośredniego. Nasz eksport to przede wszystkim maszyny drogowe, artykuły stomatologiczne, wymienniki ciepła, preparaty żywnościowe, herbata, maszyny rolnicze, lampy halogenowe i farmaceutyki. Import natomiast objął przede wszystkim drewno i pulpę drzewną, wełnę, produkty skórzane, kleje, podroby zwierzęce, ryż, części samolotowe oraz owoce (cytryny i pomarańcze).

b. Współpraca inwestycyjna

Brak informacji o inwestycjach polskich w Urugwaju i urugwajskich w Polsce.

8. Perspektywy rozwoju współpracy.

Największe możliwości eksportowe dla polskich firm rysują się w zakresie przetworów warzywnych i owocowych, słodczy, narzędzi i technologii weterynaryjnych, szkła stołowego, zielonych technologii, maszyn i urządzeń (w tym dla przemysłu spożywczego i tekstylnego – odzieżowego), dronów, nawozów, logistyki (budowa magazynów, składów itp.), przetworzonej żywności, farmaceutyków/biotechnologii, technologii przemysłowej, produktów chemicznych, urządzeń medycznych

Natomiast potencjalne dziedziny współpracy inwestycyjnej to modernizacja infrastruktury transportowej (głównie kolejnictwo), ochrona środowiska, oczyszczalnie wody, energetyka OZE, przetwórstwo żywności oraz usługi finansowe i informatyczne.

